

Vennootschappen ontbinden vóór 1 oktober '14 tegen 10%

In onze vorige nieuwsbrief kwam de overgangsmaatregel aan bod opgenomen in de programmawet van 28 juni 2013 waarmee, voor vennootschappen die niet wensen te ontbinden, de zware pil van 25% heffing - voordien 10% - op de liquidatiebonus vanaf 1 oktober 2014 enigszins wordt verlicht.

In deze nieuwsbrief staan we stil bij de vennootschappen die er op korte termijn wel wensen mee op te houden om alsnog de heffing van 10% te kunnen genieten. We bekijken de procedure. Vooral vennootschappen die de korte vereffeningprocedure niet kunnen volgen, zullen onder tijdsdruk komen.

Procedure van de bijeenroeping algemene vergadering – vaststelling van de agenda - verslaggeving

De eerste stap die moet gezet worden, is het bijeenroepen van de **buitengewone algemene vergadering**, hierna de 'BAV' genoemd, van de vennootschap die zal moeten beslissen **tot ontbinding en vereffening** van de vennootschap. Bij een cvba, een Comm.VA, een bvba, een nv of een Europese (coöperatieve) vennootschap moet die vergadering voor een notaris worden gehouden.

Voor het gros van de vennootschappen die nog snel willen ontbinden vóór 1 oktober 2014, houdt die oproeping niet veel in. Het is voldoende dat alle vennoten, al dan niet vertegenwoordigd per volmacht, voor de notaris verschijnen. Het is dus eerder een kwestie om een afspraak in de agenda van de notaris te krijgen. Oproepingen hoeven in die omstandigheden formeel niet te worden gedaan.

Hebben we te maken met gedematerialiseerde aandelen of is er een minderheid van de vennoten die niet zal verschijnen, ook niet per volmacht, op de algemene vergadering? Dan moet er opgeroepen worden per (aangetekende) brief of, bij gedematerialiseerde aandelen, zelfs via pers en Belgisch Staatsblad. Deze oproepingen moeten geschieden 15 dagen vóór het houden van de BAV. Een termijn waarmee men rekening moet houden in de timing.

Wat de inhoud van de **agenda** betreft, stellen er zich 2 vragen :

- Kan er al dan niet gebruik worden gemaakt van de korte vereffeningprocedure (ook de ééndagsprocedure of de turboliquidatie genoemd) waarbij de BAV ook meteen tot de sluiting van de vereffening kan besluiten en dus het verdwijnen van de vennootschap kan vaststellen?
- Gaat men over tot goedkeuring van jaarrekening en de daarmee gepaard gaande beslissing over al dan niet kwijting voor bestuurders, zaakvoerders of commissarissen ?

We verwijzen naar het artikel ['Vennootschapsrecht: Verduidelijking bij de voorwaarden tot ontbinding en sluiting van vereffening in één dag'](#) voor de toepassingsvoorwaarden van de korte vereffeningprocedure. Die zijn nog altijd geldig, ook al werden die zeer onlangs bij wet bijgeschaafd.¹ Belangrijkste voorwaarde is dat er in de vennootschap op het ogenblik van de BAV, **geen schulden**

¹ Hoofdstuk 5, artikel 108 van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie, B.S., 14 mei 2014, in werking getreden op 24 mei 2014.

tegenover derden mogen zijn.² Verlies ook niet uit het oog dat alle vennoten aanwezig of vertegenwoordigd moeten zijn.

De ontbinding van een vennootschap waarvan de BAV moet worden gehouden voor notaris, vereist altijd **verslaggeving**, of men nu de korte dan wel de gewone vereffeningprocedure volgt. Die verslaggeving moet er ten laatste op het moment van de BAV zijn, of, als er oproepingen aan te pas komen, bij de oproepingen worden gevoegd en dus ook 15 dagen vóór de BAV ter beschikking zijn.

Het gaat om de volgende documenten:

- Het **bestuursorgaan** van de vennootschap moet in een **specifiek verslag** toelichting geven over de te nemen beslissing tot ontbinding.
- Bij dat verslag moet een **staat van activa en passiva** worden gevoegd die **niet ouder is dan 3 maanden** (vóór de datum van de BAV).
- De **commissaris van de vennootschap** of, als die er niet is, een bedrijfsrevisor of een extern accountant moet over die staat **verslag** uitbrengen.

Gaat de BAV ook over tot **goedkeuring van de jaarrekening**, dan komen daar nog volgende documenten bij:

- goed te keuren jaarrekening
- jaarverslag van het bestuursorgaan, voor zover dit wettelijk verplicht is – zie art. 94 W.Venn.
- jaarverslag van de commissaris van de vennootschap, als die er is

Voor wat de **korte vereffeningprocedure** betreft, houdt de vennootschap op te bestaan eens de BAV de nodige beslissingen heeft genomen. In de notulen van de BAV moet men wel nog opnemen waar de boeken en bescheiden van de vennootschap zullen bewaard blijven gedurende de eerstvolgende 5 jaar en welke consignatiemaatregelen er werden genomen tegenover schuldeisers die nog niet konden worden voldaan. Bij een **gewone vereffeningprocedure** daarentegen is de procedure veel complexer.

Enkele extraatjes bij de gewone vereffeningprocedure

1. Gerechtelijke bevestiging van de benoeming van de vereffenaar

Bij een gewone vereffeningprocedure moet de BAV 1 of meer vereffenaars, hierna 'de vereffenaar', aanstellen die als taak heeft of hebben de schulden terug te betalen en het resterend actief te verdelen onder de vennoten. Bij de korte vereffeningprocedure mag er geen vereffenaar worden benoemd.

De **benoeming van de vereffenaar moet door de voorzitter van de rechtbank van koophandel worden bevestigd of gehomologeerd** nadat hij heeft nagegaan of de vereffenaar alle waarborgen van rechtschapenheid biedt. De voorzitter wordt daartoe verzocht via eenvoudig verzoekschrift en heeft 5 werkdagen om een uitspraak te doen, behoudens opschorting van termijn. Is er geen beslissing binnen die termijn? Dan wordt de benoeming van de vereffenaar geacht bevestigd te zijn. Het lijkt meer dan aangewezen om de BAV ook nog minstens 1 alternatieve kandidaat-vereffenaar

² Blijken er uit de staat van actief en passief (zie verder) dergelijke schulden, dan moeten die vóór de BAV zijn terugbetaald of moeten er met betrekking tot die schulden consignatiemaatregelen worden genomen, hetgeen ook moet blijken uit de conclusies van het verslag van de expert (zie verder).

te laten benoemen, voor het geval de voorzitter de benoeming van de eerst aangeduide vereffenaar niet zou bevestigen of homologeren. Zo wordt vermeden dat de voorzitter zelf overgaat tot de benoeming van een vereffenaar of dat hij een nieuwe beslissing door de BAV laat nemen.

Qua **timing** is het ook belangrijk rekening te houden met het feit dat het opstellen en neerleggen van het verzoekschrift enige tijd in beslag neemt en dat er minstens 5 werkdagen moeten worden gegeven aan de voorzitter van de rechtbank van koophandel.

De voorzitter oordeelt ook over de handelingen die de vereffenaar heeft gesteld vóór de bevestiging van zijn benoeming. Enkel als die in strijd zijn met de rechten van derden, kunnen die nietig worden verklaard. Een vereffenaar kan dus **al van start** gaan met zijn werkzaamheden vanaf de beslissing van de BAV. Het risico bestaat dan wel dat zijn benoeming niet wordt bevestigd en dat zijn handelingen mogelijk worden nietig verklaard.

2. Tussentijdse staten over de toestand van de vereffening

In dit kader heeft het weinig zin te handelen over de tussentijdse verplichtingen van de vereffenaar na 6 maanden, 12 maanden enzovoort aangezien die zich hoe dan ook situeren na 30 september 2014. In dergelijk scenario kan in principe de heffing aan 10% nooit genoten worden – zie hierna.

3. Plan van verdeling van de activa

Vooraleer de vereffening kan worden afgesloten, moet de vennootschap een plan voor de verdeling van de activa onder de verschillende categorieën schuldeisers, opgesteld door de vereffenaar, voor akkoord voorleggen aan de rechtbank van koophandel bij eenvoudig verzoekschrift.

Dit akkoord moet er zijn vooraleer de vereffening kan worden gesloten en ook vooraleer de vereffenaar tot uitkering aan de vennoten kan overgaan. Artikel 190 § 2 W.Venn. voorziet namelijk dat pas na betaling van de schulden of consignatie van de nodige gelden om die schulden te voldoen, de vereffenaars tot verdeling onder de vennoten kunnen overgaan.

Het bekomen van het akkoord over het plan van verdeling betreft opnieuw een formaliteit die tijd in beslag neemt en tijdig moet worden ingepland. Wetende dat de rechtbanken van koophandel heel wat vereffeningen te verwerken zullen krijgen, is het meer dan aangewezen dit plan zo snel als mogelijk ter goedkeuring te laten voorleggen. Hier voorziet het Wetboek van vennootschappen geen termijn waarin de rechtbank van koophandel haar akkoord moet geven. Het staat wel vast dat dit akkoord er moet zijn voor tot sluiting van de vereffening te kunnen overgaan.

4. BAV tot sluiting van de vereffening

Het Wetboek van vennootschappen bepaalt in zijn artikel 194 dat na afloop van de vereffening en ten minste 1 maand vóór de algemene vergadering die zal besluiten tot sluiting van de vereffening, de vereffenaar op de zetel van de vennootschap de rekeningen neerlegt, samen met de stukken tot staving. De commissaris of, wanneer er geen commissaris is, de vennoten zelf kunnen die documenten gedurende die periode controleren. Is er een commissaris, dan zal die ook nog een afsluitend verslag opstellen en aan de BAV voorleggen.

Opnieuw een formaliteit die tijd vergt. Weet dat de vennoten het recht hebben te verzaken aan de termijn van 1 maand indien zij die niet nodig achten om hun controle te kunnen uitoefenen. Het gaat

hier om een termijn die hen bescherming biedt. Aan hen om zich op die bescherming al dan niet te willen beroepen.

Deze afsluitende vergadering heeft wel minder belang om te zorgen dat alsnog de heffing van 10% kan worden genoten. De vereffenaar kan zodra hij al de schuldeisers van de vennootschap heeft voldaan of de nodige gelden heeft geconsigneerd om hen te voldoen, tot verdeling overgaan onder vennoten (zoals eerder vermeld).

Uitkering van de liquidatiebonus

Wat wordt precies verstaan onder liquidatiebonus? Het gaat om het saldo dat overblijft nadat de kapitaalbrengen aan de vennoten werden terugbetaald en de schulden werden aangezuiverd.

De liquidatiebonus komt vast te liggen ten laatste op het moment dat de sluiting van de vereffening wordt vastgesteld door de BAV³. Bij de **korte vereffeningprocedure** heeft het bestuursorgaan de timing hiervan onder controle, tenzij er vastgoed in de vennootschap zit (zie verder).

Bij de **gewone vereffeningprocedure** ligt dat, zoals we hiervoor hebben gezien, anders. Toch wordt er algemeen aanvaard dat de vereffenaar, onder zijn verantwoordelijkheid, ook kan overgaan tot de uitkering van een voorschot op de liquidatiebonus. Hij kan dit zelfs doen voor het plan van verdeling door de rechtbank werd goedgekeurd. Minstens moet de BAV de ontbinding van de vennootschap hebben beslist en moet de benoeming van de vereffenaar bevestigd zijn door de voorzitter van de rechtbank van koophandel. Vanaf dat moment kan hij uitkeren. Daarbij moet hij uiteraard opletten dat zijn aansprakelijkheid niet in het gedrang komt door het miskennen van de rechten van de schuldeisers.

Er wordt in de regel aangenomen dat het te weerhouden tarief toepasselijk op het voorschot van liquidatiebonus dat is dat van toepassing is op het moment dat het voorschot betaalbaar wordt gesteld. Vindt de betaalbaarstelling plaats vóór 1 oktober 2014, dan is het tarief van 10% nog van toepassing ook al vindt de afsluitende BAV slechts plaats na 30 september 2014. Het zal er in vele gevallen op aan komen te bewijzen dat het voorschot werd betaalbaar gesteld vóór 1 oktober 2014. De storting van de roerende voorheffing van 10% in handen van de fiscus lijkt ideaal.

Procedure bij een vennootschap met vastgoed

Men mag ook niet uit het oog verliezen dat de aanwezigheid van vastgoed in de vennootschap een vertragende factor is:

- Ten eerste moet er in dat geval altijd een beroep worden gedaan op een notaris, ook voor die vennootschapsvormen die de ontbinding kunnen beslissen zonder zijn tussenkomst.
- Ten tweede moeten er ook een reeks van voorafgaande opzoekingen en formaliteiten door de notaris worden gedaan met betrekking tot dat vastgoed.⁴

³ Bij een notariële BAV die besluit tot sluiting heeft men meteen ook een vaste datum.

⁴ Voor het aspect van de registratierechten wordt verwezen naar artikel "[Vastgoed uit uw vennootschap halen](#)".

In de **korte vereffeningprocedure** wordt vastgesteld dat ingevolge de sluiting van de vereffening het vastgoed is toegefallen aan de vennoten overeenkomstig hun participatie in de vennootschap. De sluiting van de vereffening heeft inderdaad als gevolg dat alle activa, zo ook het vastgoed, **van rechtswege** toekomen aan alle vennoten. Bij dergelijke overdracht kunnen de opzoekingen en formaliteiten worden beperkt. De vennoten kunnen na de BAV ook beslissen het vastgoed uitsluitend aan 1 van hen toe te bedelen.

In de **gewone vereffeningprocedure** kan men met het vastgoed 2 wegen uit:

- Ofwel blijft het vastgoed in de vennootschap tot de afsluitende BAV die dan, zoals in de korte vereffeningprocedure, vaststelt dat het vastgoed is toegefallen aan de vennoten overeenkomstig hun participatie in de vennootschap.
- Ofwel wordt het vastgoed voorafgaand aan de sluiting door de vereffenaar toebedeeld aan 1 of meer vennoten van de vennootschap als voorschot op de liquidatiebonus. In dat laatste geval komen er meer opzoekingen en formaliteiten aan te pas. Dergelijke toedeling wordt namelijk behandeld als een overeenkomst tot overdracht.

Conclusie

Het is nog niet te laat om uw vennootschap te ontbinden tegen een liquidatieaanslag van 10%, maar u moet zich wel haasten. De korte vereffeningprocedure biedt u daarbij de meeste garantie, ook als er vastgoed in de vennootschap zit.

Auteur : Peter Van Melkebeke, notaris-vennoot Berquin Notarissen.

Opmerking: wenst u na het lezen van deze tekst meer concrete informatie? Jammer genoeg kan Berquin Notarissen cvba u niet via e-mail adviseren. U kunt eventueel wel telefonisch een afspraak maken met één van onze juristen of notarissen.